

Slávnostné vyhlásenie prvkov zapísaných do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska a do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nemotného kultúrneho dedičstva na Slovensku.

Tlačová správa

V Bratislave, 6.11. 2017 - Dňa 6. novembra 2017 o 15:00 hod. sa v Divadle SĽUK uskutočnilo slávnostné vyhlasovanie nových prvkov a aktivít, ktoré boli zapísané do *Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska a do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany NKD na Slovensku*.

Do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska pribudlo 5 nových prvkov. Drotárstvo, ktorého predkladateľom je ÚĽUV; Fujara trombita, ktorú predložili členovia Folklórnej skupiny Javorník z obce Lúky; Modranská majolika, ktorej predkladateľom je občianske združenie Slovenská ľudová majolika a Bratislavský samosprávny kraj; Drevené vyrezávané kríže na Podpoľaní, tento prvok predložilo mesto Detva, mesto Hriňová v spolupráci s Národopisnou spoločnosťou Slovenska; Chov plemena koní lipican v Topoľčiankach, ktorého predkladateľ je Národný žrebčín Topoľčianky, š.p.

Do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nemotného kultúrneho dedičstva na Slovensku pribudla jedna nová aktivita a tou je Dokumentácia a ochrana drotárstva v Považskom múzeu v Žiline. Túto nomináciu predložilo Považské múzeum v Žiline.

Počas slávnostného podujatia si predkladatelia prvkov prevzali z rúk ministra kultúry Mareka Maďariča ocenenie o zápise.

Jednotlivé prvky a aktivitu mali hostia možnosť vidieť nie len počas slávnostného aktu odovzdania certifikátov, v krátkej video prezentácii na javisku, ale i naživo po skončení programu. Zblízka si mohli prezrieť drotárske techniky a výrobky od majstrov Jána Zollera z Leopoldova a pani Oľgy Obertovej z Bratislavy. Výrobu keramiky prišla prezentovať pani Mária Pavlovičová, ktorá v spolupráci so Slovenskou ľudovou majolikou pripravila ukážku celého výrobného procesu od prvého výpalu až po hotový produkt. Tradíciu výroby drevených vyrezávaných krížov reprezentovali výrobcovia z Detvy - Jozef Krnáč, ktorý so sebou doniesol jeden zo svojich rozpracovaných krížov a Milan Malček, výrobca miniatúr drevených vyrezávaných krížov. Z obce Hriňová sme mohli vidieť Jozefa Ďuricu, ktorý priniesol na ukážku hotový náhrobný drevený kríž, vyrobený ešte jeho otcom Martinom Ďuricom z Hriňovej. Chov plemena koní lipican priblížil v krátkom filme Národný žrebčín z Topoľčianok. Trombitáši z folklórnej skupiny Javorník, ktorí svojimi pastierskymi signálmi zahájili slávnostný program na javisku, pripravili ukážku výroby pastierskej trúby.

Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska je súpisom významných prvkov a praktík nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Zápis do reprezentatívneho zoznamu predstavuje ocenenie týchto mimoriadnych prvkov a praktík, ktoré sú uznávané spoločnosťami, komunitami a jednotlivcami a existujú v súlade s univerzálne prijatými princípmi ľudských práv, rovnosti, podpory a vzájomnej úcty medzi kultúrnymi spoločenstvami. Prvky jestvujú v súlade s prostredím a historickým ukotvením spoločenstiev a poskytujú im pocit kontinuity a identity. Zároveň podporujú kultúrnu rozmanitosť a tvorivosť. Vytváranie Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska predstavuje základný stupeň tvorby Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva. Do Reprezentatívneho zoznamu NDK Slovenska je doposiaľ zapísaných **13 prvkov**. Bližšie informácie o nich nájdete tu:

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=5>

Zápis do **Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku** predstavuje uznanie mimoriadnym programom, projektom a aktivitám, ktoré príkladným spôsobom podporujú ochranu a rozvoj nehmotného kultúrneho dedičstva, sú uznávané spoločnosťami, komunitami a jednotlivcami a pretrvávajú v súlade s univerzálne prijatými princípmi ľudských práv, rovnosti, podpory a vzájomnej úcty medzi kultúrnymi spoločenstvami. Zoznam najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku je nástrojom na popularizáciu činností, ktoré smerujú ku komplexnej starostlivosti o prvky nehmotného kultúrneho dedičstva. Predstavuje základný stupeň pre výber programov, projektov a aktivít, ktoré najlepšie odrážajú zásady a ciele Dohovoru UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva na medzinárodnej úrovni.

Bližšie informácie o zapísaných aktivitách nájdete tu:

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=6080>

Oba zoznamy sa neustále rozrastajú a sú každoročne aktualizované. Výzva na predkladanie nominácií je vyhlasovaná Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky spravidla každoročne. Bližšie informácie o podmienkach a kritériách, ako aj formuláre na predloženie návrhu nájdete tu:

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=6083>

Zápis prvkov a aktivít do národných zoznamov je základnou podmienkou pre uchádzanie sa o zápis do svetových zoznamov nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva (UNESCO).

Slovenská republika má k dnešnému dňu štyri zápisy v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO: Fujara – hudobný nástroj a jeho hudba, Terchovská muzika, Gajdošská kultúra a Bábkarstvo na Slovensku a v Česku - nominácia podaná spoločne s Českou republikou. Začiatkom decembra 2017, v dňoch 4. – 9.12. sa uskutoční 12. zasadnutie Medzivládneho výboru pre ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO na ostrove Jeju v Južnej Kórei, kde sa bude rozhodovať o ďalšom slovenskom prvku, ktorý sa uchádza o zápis do svetového zoznamu a tým je „Horehronský viachlasný spev“. Zoznam všetkých zapísaných prvkov v svetovom zozname UNESCO, vrátane tých slovenských, nájdete tu: <http://www.unesco.org/culture/ich/en/lists>

Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru je odborným pracoviskom SĽUK-u, ktorého úlohou je realizovať Dohovor UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva a vládnu Koncepciu starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru. Jeho činnosť sa sústreďuje na dokumentovanie, uchovávanie a spracovanie javov tradičnej ľudovej kultúry, ich inventarizáciu a sprístupňovanie. Je hlavným realizátorom tvorby Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku. Viac o zoznamoch a činnosti Centra pre tradičnú ľudovú kultúru: <http://www.ludovakultura.sk/index.php>

Kontakt pre médiá:

Doc. Mgr. Juraj Hamar, CSc.

Generálny riaditeľ SĽUK-u

tel: +421 2 204 78 235; 0917 760 143

e-mail: juraj.hamar@sluk.sk

Mgr. Eva Záhumenská

Riaditeľka CTĽK

tel.: 0903 648 253,

e-mail: eva.zahumenska@sluk.sk

Mgr.art. Lucia Sopková

PR manažérka SĽUK-u

tel.: 0918 810 767

e-mail: lucia.sopkova@sluk.sk